

A Fővárosi Ítéltábla a dr. jogtanácsos (.) által képviselt felperes neve () felperesnek, a dr. ügyvéd (.) által képviselt alperes neve (.) alperes ellen felelősség megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2018. február 27. napján meghozott 10.G.43.347/2017/18. számú ítélete ellen az alperes által 19. sorszámú fellebbezése folytán a 2018. november 28-án megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg felperesnek 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperes 2014. június 25. napjától volt tagja és 2014. július 25. napjától egyben vezető tisztségviselője is a 2012. július 7. napján alakult IM Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaságnak (a továbbiakban adós). Az adóssal szemben 2016. február 2-án előterjesztett kérelem alapján a Fővárosi Törvényszék 2016. július 28-i kezdő időponttal állapította meg az adós gazdálkodó szervezet fizetéseképtelenségét és rendelte el a felszámolását.

A felperes valamennyi adóra és költségvetési támogatásra kiterjedően végzett bevételek utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzést 2015. január 1. és 2016. július 27-e közötti időszak tekintetében. Az ellenőrzési jegyzőkönyvben tett megállapítások szerint az adós a 2014. évi társasági adóbevallásában 2.543.000 forint pénzeszközt szerepeltetett pénztári tételként, 2015. évben 46 alkalommal összesen 35.880.000 forint értékben történt készpénzfelvétel az adós ERSTE Bank Zrt.-nél vezetett bankszámlájáról. Az alperes a pénzeszközökkel sem az adóhatóság, sem a felszámoló felé nem számolt el, a Cstv. 31. §-ban foglalt kötelezettségeit nem teljesítette. 2014. év végéig az adós társaság az éves beszámoló letétbehelyezési és közzétételi kötelezettségének még eleget tett, 2015. évre azonban nem, és 2016. évre a felszámolást megelőző időszakra nézve sem teljesítette a beszámolóképzési kötelezettségét. Az utolsó 2014. évi beszámoló adatai szerint a társaság likvid pénzeszköze 16.633.000 forint, rövidlejáratú kötelezettsége 120.276.000 forint volt, az adós adófolyószámláján ekkor már 127.000.000 forint hátralék mutatkozott. Ekkor az adós 5.527.000 forint tárgyi eszközzel és 59.887.000 forint követelésállománnyal rendelkezett.

Az alperes a felszámoló részére iratanyagot, tevékenység záró mérleget és vagyonelemet nem adott át.

A felperes 34.979.000 forint összegű hitelezői igényét a felszámoló nyilvántartásba vette és visszaigazolta.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy alperes mint az adós gazdálkodó szervezet volt ügyvezetője a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, és ezzel összefüggésben a gazdálkodó szervezet vagyona 117.927.000 forint összeggel csökkent. Kérte továbbá ugyanezen összegű vagyoni biztosíték nyújtására is kötelezni alperest a Cstv. 33/A. § (9) bekezdése alapján, valamint a perköltség megfizetésére.

Keresetét az adós 2014. évi beszámolójának adataival támasztotta alá. Az adós társaság ekkor már nem csak súlyos likviditási nehézségekkel küszködött, de teljes mértékben el is adósodott. A mérlegadatok alapján a kötelezettségét akkor sem tudta teljesíteni, ha valamennyi eszközét könyv szerinti értéken likvid pénzeszközzé konvertálja. Az ügyvezetőnek a tőle elvárható gondosság mellett látnia kellett, hogy a gazdálkodó szervezet már nem lesz képes esedékességgel kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket, vagyis, hogy fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben van. Ennek időpontja 2014. december 31. napjára tehető. Keresetében utalt a Cstv. 33/A. § (3) bekezdésében foglalt vélelem alkalmazását megalapozó tényekre, valamint arra, hogy a felszámolási zárómérleg szerint az adósnak befektetett eszköze, pénzkészlete nem volt, a felszámoló a hatályos szerződésekről, peres és nemperes eljárásokról nem rendelkezett ismerettel. Keresete jogalapjaként a Cstv. 33/A. § (1), (3) és (5) bekezdésében foglaltakra utalt, a vezető tisztségviselő beszámolóval kapcsolatos kötelezettségei tekintetében pedig hivatkozott a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 4. § (1) és (2), 8. § (5), 11. § (1), (10), a 153. § (1) és a 154. § (1) bekezdésében foglaltakra. Hangsúlyozta, hogy alperes az adóhatósági ellenőrzés során a nyilvántartásokat a revízió részére nem adta át, az alperes által csatolt pénztárbizonylatok, kötelezően előírt számviteli dokumentumok nélkül nem alkalmasak annak bizonyítására, hogy milyen jogcímen, milyen számlák alapján történtek kifizetések 2015. évben különböző társaságok részére. Az alperes nem csatolta az általa hivatkozott gazdasági társaságokkal kötött szerződéseket, a társaságok által kiállított számlák másolatait, így nem állapítható meg, hogy az adós tárgyi eszköz értékesítéséből befolyt pénzeszszegek üzletszerzési jutalék címén történt kifizetése az adós hitelezőinek az érdekét milyen módon szolgálta akkor, amikor a társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és felperes perköltségben marasztalását kérte.

A felelőssége kimentéséül arra hivatkozott, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően a hitelezői érdekek figyelembevételével látta el az ügyvezetői feladatait. Utalt rá, hogy a tevékenysége során az épületek felújításához szükséges belsőépítészeti anyagok, továbbá 4DX mozirendszerek, fogorvosi berendezések, és egyéb műszaki eszközök szállítására vállalt kötelezettséget, melyet minden esetben szerződés szerűen teljesített. Felhívta a figyelmet arra, hogy az elérhető legmagasabb profit realizálására törekedve a kínai üzleti partnerek felkutatásához ügynöki díj és jutalék ellenében a MIS Kft., valamint a SP Kft. működött közre. Mindezek alapján az adós a 2014. évi záró pénzkészletet az adós bankszámlájáról 2015. évben 46 alkalommal vette fel, a felvett pénzeszközöket kizárólagosan a fenti hitelezők követeléseinek, számláinak kiegyenlítésére fordította. A 2014. évi beszámolóban szereplő 2.527.000 forint értékű tárgyi eszköz a forgalmi rendszámú BMW típusú gépjármű volt, amelyet 2015. évben 3.500.000 forint vételár ellenében értékesített, az értékesítésből befolyt vételárat hiánytalanul a hitelezői követelések kielégítésére fordította.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét alaposnak találta, megállapította, hogy az IM Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság 2014. december 31. napján bekövetkezett fizetéseképtelenséggel

fenyegető helyzetét követően alperes vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, ezáltal a gazdálkodó szervezet vagyona 117.927.000 forint összeggel csökkent. Kötelezte alperest az államnak külön felhívásra 36.000 forint eljárási illeték, felperes javára pedig 50.000 forint elsőfokú perköltség megfizetésére.

Az ítélet jogi indokolásában tényként rögzítette, hogy az adósnál 2014. december 31. napján bekövetkezett a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet. Idézte a Pp. 164. § (1), a 33/A. § (1), (3), (5) bekezdésében foglaltakat, rögzítve, hogy a felperes terhére esett a vagyonsökkenés mértékének, alperes terhére pedig annak bizonyítása, hogy 2014. december 31. napját követően a hitelezői érdekek figyelembevételével látta el a vezetői feladatait. Az alperes védekezésére figyelemmel azt vizsgálta, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően vezetői feladatait alperes a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta-e el. Utalt rá, hogy a felelősség megállapításának vizsgálata körében a fizetéseképtelenségi helyzet bekövetkezése utáni vagyonsértést okozó tevékenység vizsgálható. A felperes által csatolt iratokból - az alperes által nem vitatott felperesi tényállások alapján - megállapította, hogy alperes a felszámolási eljárásban a Cstv. 31. § (1) bekezdés a)-d) pontja szerinti iratátadási és tájékoztatási kötelezettségének nem tett eleget, ezáltal a hitelezői érdekek sérelmére felállított törvényi vélelem fennáll. Az ügyvezető felróható magatartása mind a hitelezőket, mind a felszámolót elzárta attól, hogy az adós társaság pénzügyi, gazdasági helyzetével kapcsolatban tájékozódjék, az adós cég vagyont, kintlévőségeit felkutassa, követeléseit érvényesítse, esetlegesen szerződéseket támadhasson meg. Rögzítette, hogy a vélelem egyúttal kiterjed az ügyvezetői mulasztás és a vagyonsökkenés közötti okozati összefüggés fennállására is. Mindezek alapján felperest a vagyonsértés bizonyításán túlmenően a hitelezői érdekek és az alperesi tevékenység közötti ok-okozati összefüggés bizonyítása nem terhelte, alperest terhelte ugyanakkor a kimentés körében annak bizonyítása, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően valamennyi tőle elvárható intézkedést megtett a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése, továbbá az adós gazdálkodó szervezet legfőbb szerve intézkedéseinek kezdeményezése érdekében. Alperes a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontját nem vitatta. Az ezt követően a felszámolási eljárás megindulásáig terjedő időszakban rendelkezésre álló mérlegadatok alapján megállapította, hogy az adós gazdálkodó szervezet vagyona 117.927.000 forint összeggel csökkent. Az adós 2015., valamint 2016. évre a felszámolást megelőző időszakra nem tett eleget a beszámoló készítési kötelezettségének, és a 2015. évi beszámoló letétbehelyezési és közzétételi kötelezettségének sem, valamint iratanyagot, vagyonelemeket (5.527.000 forint tárgyi eszközt, 59.887.000 forint követelésállományt, 2014. évre 16.633.000 forint pénzeszközt, 2015. évre 35.880.000 forint pénzeszközt, összesen 117.927.000 forint értékű vagyont) nem adott át a felszámolónak.

Az alperes a vélelem fennállásának jogkövetkezményét kizárólag annak bizonyításával kerülhette volna el, hogy a tevékenysége során a hitelezői érdekek szem előtt tartásával járt el, a vagyonsökkenés nem az ő intézkedése vagy mulasztása következményeként állt elő. Az elsőfokú bíróság tényként rögzítette, hogy az adóhatósági ellenőrzés során az adós az iratokat a revízió részére nem adta át, az általa csatolt pénztárbizonylatok pedig nem voltak alkalmasak annak bizonyítására, hogy milyen jogcímen, milyen számlák alapján történtek pénzbefizetések az alperes által állított társaságokhoz. Az alperes nem csatolta a szerződéseket és a társaságok által kiállított számlák másolatait, amely részéről a 2007. évi CXXVII. törvény 159. §-a szerint kötelező lett volna. Mindemellett rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy az adós tárgyi eszköz értékesítéséből befolyt pénzeszközének a MIS Kft., valamint a SP Kft. részére történt kifizetése üzletszerzési jutalék címén akkor történt, amikor az adós társaság fizetéseképtelenségi helyzetben volt, mindez nem szolgálta sem az adós, sem pedig az adós hitelezőinek az érdekét.

Az ítélet ellen alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a felperes keresetének elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte.

Az volt az álláspontja, hogy az elsőfokú eljárásban felvett bizonyítás nem terjedt ki minden, az ügy érdemi elbírálása szempontjából releváns tényre. Fellebbezése jogi indokolásában azt hangsúlyozta, hogy az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete 2014. december 31. napján, tehát alig több mint 5 hónappal az ügyvezetői tisztsége betöltését követően bekövetkezett. Nyilvánvalónak vélte, hogy vezető tisztségviselőként nem tehetett mást, mint törekedni a hitelezői igények kielégítésére. Mindez teljeskörűen nem lehetséges akkor, ha a társasággal szembeni követelések összege meghaladja a társaság vagyonát. Ekkor ugyanis szükségszerűen marad a társaságnak olyan tartozása, amely kiegyenlíthetetlen, ez azonban nem jelenti azt, hogy ügyvezetői tevékenységét ne a hitelezői érdekek szem előtt tartásával végezte volna. Utalt rá, hogy az adós 2014. december 31. napján 5.527.335 forint nettó értékű tárgyi eszközzel rendelkezett, ezt a tárgyi eszköz állományt 2015. évben azért értékesítette, hogy az értékesítésből befolyt vételárból a hitelezői igényeket kielégítse. A befolyt vételárat a hitelezői részére készpénzben, bevételi pénztárbizonylat ellenében adta át. Azért nem adta át tehát a vagyonelemeket a kijelölt felszámolónak, mert a felszámolási eljárás jogerős megállapítását megelőzően az adós tárgyi eszközei értékesítésre kerültek. A 2014. évi beszámolóban kimutatott 2.527.000 forint összegű tárgyi eszköz egy BMW típusú gépjármű volt, amelyet 2015. évben 3.500.000 forint vételár ellenében értékesített, az ebből befolyó vételárat hiánytalanul a hitelezői követelések kielégítésére fordította. Az adós likvid pénzeszközei részletes kimutatásának bizonyítására csatolta a részletes főkönyvi kivonat három számlaosztályára vonatkozó adatlapját, melynek tanúsága szerint az adós 2014. december 31. napján 16.632.852 forint pénzeszközzel rendelkezett, amelyből 2.537.175 forint pénzeszközt szerepeltetett pénztári tételként, a további 14.095.677 forint pedig az ERSTE Banknál vezetett számlákon záróegyenlegként volt nyilvántartva. A társaság 2014. évi záró likvid pénzeszközeit - egyezően a tárgyi eszközök értékesítésének indokaival - csak és kizárólagosan a MIS Kft. és a SP Kft. üzletszerzési jutalék jogcímén kiszámlázott követeléseinek a kielégítésére fordította. Az adós ERSTE Banknál vezetett bankszámlájáról 2015. évben 46 alkalommal összesen 35.880.000 forint értékben felvett összegek felhasználásának igazolására ugyancsak bevételi pénztárbizonylatokat csatolt, melyet a SP Kft., valamint a MIS Kft. hitelezők állítottak ki. A pénztárbizonylatok alapján a hitelezők részére számlák kiegyenlítése címén készpénzben teljesített kifizetések teljes összege 35.967.000 forint volt. Csatolta az adós társaság ERSTE Banknál vezetett bankszámláinak kivonatát, amelyből megállapítható, hogy - KIZ részére a minimálbérrel egyező munkabéren kívül - a banki átutalással teljesített kifizetések csak és kizárólagosan a hitelezői követelések kiegyenlítésére szolgáltak. Mindezek alapján álláspontja szerint téves az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy MIS Kft., valamint a SP Kft. részére üzletszerzési jutalék címén történt kifizetések nem szolgálták sem az adós társaság, sem az adós hitelezőinek érdekét, mivel ekkor már az IM Kereskedelmi Kft. fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt. Nyilvánvaló, hogy ez a jutalék korábbi, már megvalósult ügyletek után járt, mely ügyletek bevételt generáltak a társaságnak. Amennyiben ezek kifizetését nem teljesítette volna, úgy csak a hitelezők számát növelte volna. Összegzőképpen azt hangsúlyozta, hogy vezető tisztségviselői feladatait a Cstv. 33/A. §-ban foglalt előírások szerint, a hitelezői érdekek maximális figyelembevételével látta el.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a kellően feltárt tényállásból helytálló következtetésre jutott, az alperes Cstv. 33/A. §-a szerinti felelősségének a megállapíthatósága tekintetében. Az alperes a fellebbezésében sem hozott fel olyan, a Pp. 235. § (1) bekezdésében foglaltak szerint megengedett új tény vagy bizonyítékot, amely alapul szolgált volna az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásához, a felperesi kereset elutasításához.

Ezért az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét, annak helytálló indokai alapján, a fellebbezésben foglaltakra tett kiegészítéssel, a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - utalva a Pp. 254. § (3) bekezdésében írtakra - helybenhagyta.

A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az alábbiakat emeli ki.

Az adott ügyben alperes a Cstv. 33/A. § (3) bekezdésében írt feltételek megvalósulását, így a vélelem perbeli esetben való alkalmazhatóságát nem vitatta. Azt sem vonta kétségbe, hogy az adós társaság felszámolójának adósi vagyont nem adott át. Ezt azzal magyarázta, hogy az adós meglévő vagyonát, tárgyi eszközeit értékesítette, mindezt a hitelezői igények kielégítésére fordította. Ezt tette az adós pénzeszközeivel is mindösszesen 35.967.000 forint értékben. Ez pedig - álláspontja szerint - hitelezői érdeket sértő magatartásnak nem minősülhet. Az alperes a hitelezői érdekek szerinti eljárásának a bizonyítása - a vélelem alperes által is elismert alkalmazhatóságára figyelemmel - az alperest terhelte. Az elsőfokú eljárásban felsorakoztatott, fellebbezésében is hangsúlyozott bizonyítékok azonban nem voltak alkalmasak a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése utáni alperesi magatartások hitelezői érdekek szerinti megfélelőségeknek az igazolására. A MIS Kft., valamint a SP Kft. részére üzletszerzési jutalékként teljesített - a felperes által kétségbevetett - kifizetéseket szerződés nem támasztotta alá. A pénztárbizonylatok a pénzmozgás valódiságát alátámasztó iratok - kötelezően előírt számviteli dokumentumok - hiányában nem tekinthetők a gazdasági események hitelt érdemlő alátámasztásának. Mint ahogy a társaság bankszámlájáról felvett pénzeszegeknek a társaság érdekében történt felhasználását sem igazolta az alperes hitelt érdemlően, az általa csatolt bankszámlakivonatokat önmagukban nem voltak alkalmasak annak igazolására, hogy a banki kifizetések, illetve az átutalással teljesített kifizetések csak és kizárólagosan a hitelezői követelések kiegyenlítésére szolgáltak. Az alperes felelőségeknek megállapíthatósága szempontjából nem hagyható figyelmen kívül továbbá, hogy az alperes csupán a MIS Kft. vonatkozásában indítványozta a felszámoló megkeresését az adós és a MIS Kft. közötti szerződések, számlák és teljesítésigazolások beszerzése iránt. E megkeresése az elsőfokú bíróságnak nem vezetett eredményre, a felszámolás alatt álló MIS Kft. felszámolója által közölt válaszlevélben foglaltak szerint ugyanis a felszámoló az eljárás lezárását egyszerűsített eljárás szerint kezdeményezte, irat és vagyon hiánya okán. Nincs peradat továbbá, és erre nézve alperes bizonyítást nem ajánlott fel, hogy a 2014. évi beszámolóban a vagyon körében feltüntetett 59.887.000 forint követelésállomány behajtása iránt az alperes milyen intézkedéseket tett, illetve ezzel összefüggésben adatot miért nem szolgáltatott, iratokat a felszámolónak miért nem adott át.

Az alperes tehát nem bizonyította, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően vezető tisztségviselői feladatait a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, így a felelősége az adósi vagyonsökkenésért az elsőfokú bíróság által megállapított, és a felperes kereseti kérelmében megjelölt összeggel egyezően megállapítható.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért az eljárással felmerült költségeit maga viseli, megfizetni tartozik továbbá a felperes jogi képviseleti költségét, melynek mértékét az ítéletábra a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdésében foglaltak szerint hivatalból, mérlegeléssel állapította meg.

Budapest, 2018. november 28.

Dr. Hunyady Mariann s.k.
a tanács elnöke

Dr. Horváth Andrea s.k.
előadó bíró

Dr. Czifra Veronika s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző